

Sala Petita

Del 14 al 26
de desembre
de 2011

Eduard Iniesta
Lluís Soler

Revisió del text
Llorenç Soldevila

Assessor lingüístic i literari
Francesc Codina

Dramatúrgia
Lluís Soler

Direcció
Antonio Calvo
Música original
Eduard Iniesta

**Teatre Nacional
de Catalunya**

www.tnc.cat

EL CANAL
CENTRE D'ARTS
ESCÈNIQUES
SALT/GIRONA

THÉÂTRE de L'ARCHIPEL

VERDAGUER
Canigó

Canigó

Jacint Verdaguer

Dramatúrgia i interpretació: Lluís Soler

Direcció: Antonio Calvo

Música original: Eduard Iniesta

Producció:

Teatre Nacional de Catalunya, EL CANAL Centre d'Arts

Escèniques Salt/Girona i Théâtre de l'Archipel de Perpinyà

Théâtre de l'Archipel Le Carré

Dijous 8 de desembre, 20.30 h

Temporada Alta 2011

Teatre de Salt

Dissabte 10 de desembre, 21 h

**Teatre Nacional
de Catalunya**

Teatre Nacional de Catalunya
Sala Petita

Del 14 al 26 de desembre

Un cant apassionat per una llengua i per una terra

Escrit el 1886, ara fa 125 anys, *Canigó* va suposar un dels punts culminants de la Renaixença. Poema èpic, llegenda, cant a la pàtria i declaració d'amor a un paisatge, els seus 4.334 versos repartits en dotze cants i un epíleg constitueixen un dels cims de la literatura catalana. Aquest espectacle que s'endinsa en l'imaginari del poeta de Folgueroles vol retre homenatge a la figura de Jacint Verdaguer.

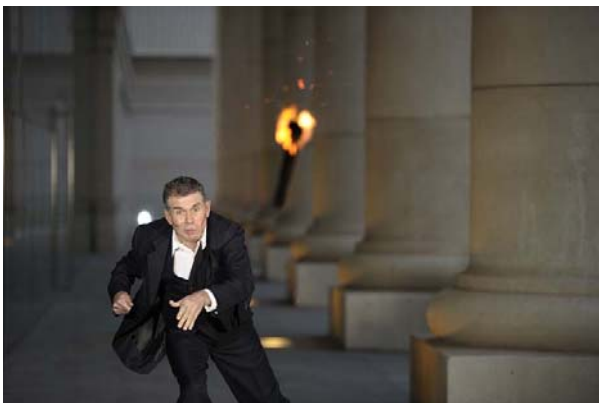
Canigó, dirigit per Antonio Calvo, va més enllà d'una lectura dramatitzada; Lluís Soler, magnífic en la prosòdia, despulla el poema de Verdaguer i l'acosta al públic. L'acompanya el músic Eduard Iniesta, que hi aporta les composicions originals interpretades en directe. Unes partitures pensades per embolcallar el vers de Verdaguer.

La tripla Soler-Calvo-Iniesta ha trobat una fórmula que apropa la poesia a l'espectador tot combinant teatre i música i ja ha presentat, anteriorment, altres espectacles basats en la paraula viva: *El comte Arnau* de Josep Maria de Sagarra (2008), *Ens hi ha portat la paraula* (2009), sobre la poesia de Vinyoli, i *L'Odissea* (2010), una magnífica síntesi del poema homèric en traducció de Carles Riba.

Cant 7è
Desencantament

Cant de Gentil
(fragment):

Mes, si jo et tinc,
per què m'enyoro?;
si tu em somrius, doncs,
de què ploro?
Lo cor de l'home és una
mar,
tot l'univers no
l'ompliria;

Griselda mia,
deixa'm plorar!

Canigó

Jacint Verdaguer

Revisió del text	Llorenç Soldevila
Assessor lingüístic i literari	Francesc Codina
Dramatúrgia	Lluís Soler
Direcció	Antonio Calvo
Música original	Eduard Iniesta
Intèrpret	Lluís Soler
Músic i intèrpret	Eduard Iniesta
Il·luminació	Lluís Martí
Vestuari	Rosa García Andújar
So	Sr. Lobo
Elements escènics	Sebastià Brosa, Àngela Ribera
Producció executiva (EL CANAL)	Lorena López
Direcció de la producció (EL CANAL)	Josep Domènech

Muntatge, assaigs i representacions:
Equips tècnics i de gestió del Teatre Nacional de Catalunya

Producció:
Teatre Nacional de Catalunya, EL CANAL Centre d'Arts Escèniques Salt/Girona
i Théâtre de l'Archipel de Perpinyà

Agraïment:
Fundació Verdaguer de Folgueroles

Canigó

Gentil, fill de Tallaferro, poc després de ser armat cavaller pel seu oncle Guifré, comte de Cerdanya, és seduït per les fades que viuen als Pirineus i abandona les seves obligacions militars per unir-se sentimentalment a Flordeneu, la reina de les fades, que, traïdora, enganya Gentil estafant la figura de Griselda, la pastora que el jove cavaller estima...

Verdaguer era, en primer lloc, poeta, i, després, tot el que s'ha volgut que fos. La seva vida i els seus somnis se li feien sempre paraules. Ell, com ningú, es va desviure per apuntalar una llengua cansada i sense nord. A les acaballes del segle XIX, mossèn Cinto, com li deia la gent del poble, ens va deixar, entre moltes, aquesta immensa partitura de passió per una llengua i per una terra: *Canigó*. Ens agradaria constatar si avui, consumida ja la primera dècada del segle XXI, les paraules de Verdaguer encara ens poden fer pessigolles a les orelles, com diria el bard anglès, si poden sacsejar la nostra ànima col·lectiva; o bé, a hores d'ara, ja ens hem tornat insensibles a la seva música i hem fet tard, per dir-ho d'alguna manera.

Lluís Soler

Un text com *Canigó* mereix que es faci un homenatge a la força de la paraula, a la potència de la llengua, sense més disfresses que li treguin protagonisme. La llengua per si sola pot arribar a ser un valor a l'alça i Verdaguer ho va demostrar de sobres. Ara toca endinsar-nos en el bosc de paraules que ens regala Verdaguer en el seu *Canigó*, atrevir-nos a jugar la partida lingüística amb la qual Verdaguer ens repta, desenteranyinar amb ulls actuals un text força allunyat en el temps, recuperar el gaudi de la llengua per si mateixa. No s'ha d'oblidar que *Canigó* va ser escrit per Verdaguer per a oïdes del segle XIX, i la nostra proposta consisteix a respondre diverses preguntes: ha sobreviscut aquest text al pas del temps i pot continuar passejant-se a través d'oïdes del segle XXI? Pot fer-ho per si mateix i sense artificiositats que l'ocultin? Poden un actor i un músic respondre a les necessitats d'aquest text per servir-lo tal com requereix? Amb paraules de Maragall, referint-se a Verdaguer i a la seva obra: «[...] la glòria de Verdaguer, la gran, consisteix en això: en què en un temps en què la llengua catalana, per mancança de ressorts, estava partida en dues, la literària arcaica i la dels baixos usos del poble, ell portant copsada en la seva ànima de poeta tota l'essència del nostre parlar que vivia en la llengua noble i popular ensems, alta i viva, és a dir, verament poètica, en boca del poble del camp i de la muntanya, revifà el foc sagrat del verb català que brillà poderós, fonent en una sola vida poderosa aquella dualitat malastruga. Des de llavors ja no hi hagué el català del gai saber i el català del que ara es parla: no hi hagué més que la llengua catalana alçant-se novament al cel, cantant tota viva.».

Antonio Calvo

De muntanyes

De la Renaixença ençà, del modernisme al noucentisme fins arribar al 2011, la literatura catalana és plena de muntanyes, paisatges esquerps, colgats de neu o tocats pel sol de primavera. De totes, la més famosa és la del Canigó, on Jacint Verdaguer, a finals del segle XIX, va situar l'acció del seu poema homònim, alhora que construïa des de baix una de les bases mitològiques del nostre imaginari. El poeta, a més, ofería nous camins al català literari amb l'assoliment d'una tercera via entre la parla popular i l'antiga. Fins aleshores, 1886, ningú no havia glossat de manera tan exacta i bella els paisatges i la història del país.

Temporada Alta, que té una dèria especial a l'hora de recuperar textos poètics clàssics, ha posat *Canigó* en mans de tres persones avesades a fer servir la paraula com a única crossa damunt l'escenari. Són el director Antonio Calvo, l'actor Lluís Soler i el músic Eduard Iniesta. Fa dos anys, per exemple, el mateix trio va oferir-nos una inoblidable versió de *L'Odissea* d'Homer. I al 2006, director i actor van posar en solfa *La Ilíada* d'Alessandro Baricco. Soler també ha recitat Shakespeare, Vinyoli... Intensitat, precisió, poesia.

Calvo i Soler saben que no és el mateix agafar un text de fa més de 2.000 anys que assumir-ne un altre d'un clàssic català. Per això l'actor es demana, primer de tot, si serà capaç que les paraules de Verdaguer, 125 anys després de ser fixades, «ens facin pessigolles a les orelles», és a dir, que ens emocionin. Tots dos tenen la mà trencada al respecte i segur que Soler, d'una dicció mil·limetrada, ens farà estremir amb les aventures de Tallaferro, Gentil, Flordeneu i Griselda.

Andreu Gomila

Canigó, poema romàntic sobre la naturalesa de la poesia

per Margarida Casacuberta

L'any 1886, Jacint Verdaguer va publicar el *Canigó: llegenda pirenenca del temps de la reconquesta*, amb il·lustracions d'Alexandre de Riquer, a la Llibreria Catòlica. Aquest poema representa el punt culminant de la trajectòria literària de Verdaguer: de clara factura èpica, sustenta sobre dotze cants simètrics i una sòlida arquitectura la imatge literària de la Catalunya cristiana que el catalanisme conservador i tradicionalista es proposa de construir com a antídoto a la modernitat. Tal com el títol i el subtítol avancen, el tema de *Canigó* és la conquesta cristiana de la muntanya, columna vertebral dels pobles que es troben a banda i banda dels Pirineus, als musulmans; pel que fa al gènere, Verdaguer opta pel poema narratiu a través del qual se sol difondre, arreu d'Europa, la visió llegendària de la realitat, és a dir, la que esborra les fronteres entre la realitat històrica i la ficció literària, la que crea il·lusió de realitat i que en determinats casos pot acabar confonent-se amb la realitat.

Realitat històrica i ficció es barregen des del primer cant de *Canigó*: el comte Tallaferro i Guifré acompanyen Gentil en el moment crucial de l'ingrés del jove a la cavalleria, disposat a lluitar contra els sarraïns, la qual cosa planteja el conflicte que donarà lloc a una de les trames del poema, la lluita entre dues civilitzacions, la lluita entre cristianisme i paganisme i, en definitiva, la lluita entre el bé i el mal. Gentil, jove i aprenent de cavaller, valent i bel·licós, innocent i pur, s'enamora de la pastora Griselda, l'ideal femení que actua com a motor de la poesia i com a punt de partida del viatge iniciàtic i sense retorn del protagonista a la recerca de l'absolut romàntic. Davant la negativa de Tallaferro, el pare, a acceptar els amors de Gentil amb una noia de classe inferior i després que un ermità li explica que la llum que desprèn el Canigó de nit no és per les congestes de neu sinó pels mantells d'ermíni de les fades, amb propietats màgiques que poden servir a l'enamorat per obtenir el seu ideal amorós, Gentil emprèn el viatge enmig d'un ambient nocturn: a la falda de la muntanya tot dorm i Gentil, que ha trobat la via d'accés al món màgic de la tradició popular, veu el Canigó com un «gegantí magnoli» que l'atreu com si fos una abella, un dels tòpics literaris que remeten a la poesia i a la imatge del poeta.

El viatge s'inicia amb el símil que fa del Canigó un immens arbre el brancatge del qual garanteix el descobriment de l'amor pur. En el transcurs de l'ascensió, el narrador presenta un Gentil sobrehumà, carregat de força i decisió titàniques per superar tots els obstacles, que es va tornant salvatge en la mesura que esdevé salvatge la mateixa natura. Aquest és ara el camp de batalla particular de Gentil, el qual no lluita contra els sarraïns sinó contra ell mateix. En l'àmbit de la muntanya, lluny de la civilització i de la història, apareix el món pagà de les fades i de la seva reina, Flordeneu. La reina de les fades presenta els trets descriptius i simbòlics que la vinculen a la natura: la blancor de la lluna en la pell, la claror del sol en els cabells, el mar com a bressol i els estels del Canigó en els ulls blaus. Les fades són l'exponent del món pagà i, segons l'imaginari

popular, del maligne i de la immortalitat. Gentil experimentarà un procés de dissolució en la natura i de pèrdua de la memòria a causa de la immediata comunió amorosa amb Flordeneu, que es fa passar per Griselda per mitjà d'un engany màgic.

En aquesta primera fase, el protagonista se sotmet a un procés de descobriment del jo: el viatge comença per terra, en camí d'ascens a la muntanya, per atènyer posteriorment un estadi superior de percepció de la realitat amb el guiatge de les fades que introduiran Gentil en el món ocult de la muntanya, en la intimitat de la natura, que és el que representa la sensual Flordeneu. En aquest estadi, una de les fades li pren l'espasa de cavaller, símbol de la pàtria i Déu, i el personatge destinat a convertir-se en un heroi esdevé un infant bressolat per les fades, un ésser innocent, mancat de memòria i de prejudicis que s'inicia en un món que ja no podrà ser el de la cavalleria, sinó el de la poesia. Ara comença la segona fase del viatge. A diferència de la primera, terrestre i en direcció ascendent, aquesta és d'ordre aquàtic. Les fades transporten Gentil en una gòndola fins al seu palau, l'indret excels de la música, de la fertilitat de la natura, de la bellesa i de l'ideal femení. L'esclavatge amorós de Gentil pertany del tot a l'ordre de la natura i és per la via de la sensualitat que l'itinerari del protagonista va del racional a l'irracional, al somni, a l'essència de la poesia.

Gentil mira, sent, però encara no parla, no ha assolit encara l'últim estadi del viatge ni, per tant, la paraula poètica. Aquesta fase del viatge serà per l'aire i el paisatge pirinenc, l'espai cosmològic de la pàtria i de la llegenda, n'esdevindrà el protagonista absolut. Així, el cant IV comença amb la descripció de la carrossa que desplaça per l'aire Gentil i Flordeneu i que serveix a Verdaguer per eixamplar la mirada sobre el gran espai, descrit topogràficament des del recurs de l'enumeració com qui detalla un mapa. El repte del poeta consisteix a recrear l'espai real, però des dels ulls de Gentil i, per tant, des d'una perspectiva aèria de gran potència lírica que reverteix, d'altra banda, en la construcció emotiva del concepte de pàtria. El viatge dels enamorats prossegueix en el crepuscle i la nit i culminarà amb la celebració d'unes noces celestes la preparació de les quals queda narrativament interrompuda pel cant V, que reprèn el vessant èpic de la història i focalitza els treballs de l'heroi Tallaferro per aconseguir la victòria sobre l'enemic «infidel». Tallaferro cau ferit a la nit i el cristianisme resta orfe de lideratge, però finalment l'ordre diví s'imposa i, un cop aconseguida la victòria sobre els sarraïns i assegurada la pàtria, el pare pateix pel fill, que ell creu barrejat –i qui sap si també ferit– en la batalla.

Verdaguer posarà fi a la travessia amorosa de Gentil i Flordeneu per mitjà de la sublimació de la natura, aquesta vegada amb el descens a la cova de Cirac, un veritable vol invertit. Per assolir el cim del Canigó, cal fer una davallada espeleològica, endinsar-se pels avencs de la muntanya, car el coneixement definitiu no s'obté sense una introspecció prèvia i necessària. El sublim, la volta celeste, únicament es pot assolir per la via del descens. Els sentits de Gentil estan doblement subjugats, d'una banda, a l'ideal de Flordeneu-Griselda, i de l'altra, a una natura que és obra de la divinitat. El poema *Lo Rosselló*, inclòs

en aquest cant, n'és una mostra: Flordeneu fa de guia pel paisatge del Rosselló, bressol de fades i patrimoni del maligne segons la tradició popular i, al mateix temps, essència de la pàtria. En aquest punt torna a aparèixer la imatge de l'arbre estès i el Rosselló es converteix en un arc que tensa les cordes de la lira que és el mar. Per mitjà d'aquesta imatge, en què el mar s'assimila al cosmos i el Pirineu a la creació del paisatge, Flordeneu relata una altra narració mitològica de la natura que explica el naixement i l'existència del territori. *El Rosselló* és la peça que fa versemblant que la natura sigui patrimoni de les fades, motiu pel qual seran foragitades al final del poema. En aquest moment, cadascuna de les fades realitza una intervenció en què ressonen cançons populars. La primera estableix la metàfora de Flordeneu com a «rosa vera», un dels atributs de l'ideal femení que més s'apropa als ideals cívics i morals de la Renaixença i que pot semblar estrany que Verdaguer l'apliqui a un personatge vinculat a la paganitat i, per tant, al maligne. La incongruència aparent s'explica en el fet que l'ideal romàntic femení depassa i transcendeix els límits entre bé i mal, com desapareixen les fronteres entre cristianisme i paganisme, mística i història, costumisme i sublimació del paisatge. El sentiment noble de l'amor pur que empeny a l'ascens i a la creació artística, darrer mòbil de Gentil, uneix els contraris. L'última fada regalarà a Gentil una arpa. Símbol del poeta, l'arpa haurà de substituir l'espasa perduda, símbol del guerrer. Just abans d'arribar al cant VII, en què Gentil recuperarà la veu, Verdaguer atreu l'atenció del lector cap al poeta i la poesia. Enmig de la maquinària èpica, el viatge emprès per Gentil, impulsat per amor, no culmina fins que no emergeix el poeta.

I ho fa amb el *Cant de Gentil*, que s'inicia amb una doble invocació a l'amor com a disposició humana universal i encarnat en una relació concreta. A través d'un seguit d'interrogacions, Gentil repassa tots els béns que ha perdut per amor. Des del tòpic de l'*ubi sunt*, Verdaguer retorna la memòria al seu personatge i el converteix en presa del dubte, una disposició mental, en el pensament romàntic, amb què l'home es distancia tant de la certesa a què aspira la raó com de la seguretat de la religió. Davant del dubte, Gentil confia en l'amor de Flordeneu, un aferrador davant la dubitació i una guia per a recórrer el camí vers l'absolut. Gentil resol totes les dicotomies a través d'una experiència totalitzant, la qual culminarà en la creació de la paraula i de la poesia. I és ara quan pren la paraula per deixar constància de la seva voluntat irrefrenable per atènyer l'altitud màxima, el punt original des d'on neix la llum del sol, el terreny de la creació i, per tant, de la divinitat. Gentil vol esdevenir creador de paraules, poeta, de la mateixa manera que Déu és creador del món i de les criatures que l'habiten. Però malgrat l'ideal i el cant aconseguits, Gentil finalitza la seva intervenció constatant la impossibilitat de satisfacció humana. No hi ha lloc per a la plenitud humana. La unió còsmica de contraris no és factible, perquè «Lo cor de l'home és una mar / tot l'univers no l'ompliria». La conseqüència no pot ser més humana: el plor, el desconhort. Aquesta és la conclusió filosòfica de *Canigó*, un missatge d'encuny romàntic i, sens dubte, modern.

El cant es tanca amb l'entrada en escena del comte Guifré, que estimbarà el seu nebot per la traïció que ha comès. La mort fa acte de presència i s'estronca la vena lírica i emocional per donar pas al doble desenllaç del poema: per una banda, el món de la natura que el Canigó simbolitza i que parla a través de les fades entona l'elegia de Gentil i el cant de revolta de la natura contra aquells que han mort l'amant de Flordeneu; per l'altra, Guifré només podrà expiar el pecat comès sacrificant la resta de la seva existència per la redempció de l'ànima pecadora de Gentil. La victòria col·lectiva del cristianisme contra els sarraïns i, per tant, contra el paganisme culmina amb la conjura de les forces del maligne a través de la colonització del territori per part de les construccions eclesiàstiques i monacals que substitueixen la topografia verbalitzada per les fades i, finalment, per la col·locació de la creu del Canigó com a símbol de la conquesta final i absoluta de la muntanya. El destí de Gentil, que haurà trobat la mort com a punició, no pot ser altre que el de la redempció simbolitzada a través de la sepultura cristiana que li construirà el seu oncle i botxí i que es convertirà en el monestir de Sant Martí de Canigó.

En la primera edició de *Canigó*, Verdaguer va dedicar el cant XI a Josep Morgades, que havia recuperat el monestir de Ripoll i es disposava a la seva restauració i que era un dels caps visibles del catalanisme tradicionalista i catòlic finisecular. El bisbe Morgades era, doncs, un nou abat Oliba, el fundador de Santa Maria de Ripoll i el *deus ex machina* que converteix el desenllaç del poema en una apoteosi de la Catalunya cristiana. Aquesta dedicatòria va desaparèixer significativament en l'edició de 1901, que Jacint Verdaguer va publicar a la biblioteca de *Catalunya Artística* només un any abans de la seva controvertida i prematura mort. A més de la desaparició de la dedicatòria, el nou *Canigó* va aparèixer amb un epíleg que trencava radicalment l'estructura simètrica i harmoniosa del primer poema i que, per tant, n'esmenava el significat últim. Es tracta de *Los dos campanars*, un diàleg entre els dos únics cloquers que queden dempeus després que el pas del temps ha erosionat la construcció cultural aparentment indestructible amb què el cristianisme, amb la Creu del Canigó, semblava haver conjurat simbòlicament i definitiva les forces de la natura. Déu continua present en aquest epíleg, però ara ja no es tracta de la divinitat vinculada al tradicionalisme catòlic, sinó d'una divinitat que pren volada còsmica en tant que creadora del Pirineu i que es confon tant amb la natura com amb la mirada del poeta. *Canigó* es clou definitivament, doncs, amb un retorn al paisatge i a la natura com a prova fefaent de l'eternitat divina, però també com una afirmació de la realitat poètica sorgida de les noces de Gentil, el poeta, i Flordeneu, la natura. El pas del temps ha afectat les construccions dels homes, per més monjos que siguin, però ha deixat intacta la muntanya i, encara més, la poesia. I la resta, segons l'últim Verdaguer, no és més que «literatura».

Jacint Verdaguer: perfil biogràfic

Jacint Verdaguer i Santaló va néixer a Folgueroles, prop de Vic, el 17 de maig de 1845. Els seus pares, de condició modesta però amb un cert nivell cultural, van tenir vuit fills. El pare era mestre de cases i pagès. Des de la infància, el nen va ser orientat, especialment per una mare profundament religiosa, cap als estudis eclesiàstics. Als deu anys va entrar al seminari i feia diàriament a peu els cinc quilòmetres que separen Folgueroles de Vic.

Va viure amb la família fins als disset anys, en què va traslladar la residència a Can Tona, una casa de pagès més a prop de Vic, on, com era habitual aleshores entre els estudiants modestos, fa classes als infants de la família que l'allotja i col·labora esporàdicament en les tasques agrícoles. Cap als quinze anys se li desperta la vocació literària i comença a compondre els primers versos. Les classes de retòrica i poètica que rebia al seminari el van posar en contacte amb la literatura culta, sobretot amb els clàssics grecolatins, amb els grans escriptors europeus i amb els castellans del Barroc. Més tard, va entrar en contacte amb els romàntics. Paral·lelament, l'ambient en què vivia el familiaritza a fons amb les riques formes de la literatura popular.

En aquests anys escriu sobretot poesia amatòria, però també composicions religioses i satíriques. Comença ben aviat algunes obres de més envergadura, de caràcter èpic, com ara *Dos màrtirs de ma pàtria* (publicat a Vic el 1865) o *Colom*, poema inacabat del qual va néixer *L'Atlàntida*. Els 1865 i 1866 obté diversos premis en els Jocs Florals de Barcelona, cosa que va refermar la seva vocació literària i el va posar en contacte amb les personalitats més rellevants del moviment de la Renaixença (Marià Aguiló, Milà i Fontanals, Llorens i Barba...), que el van orientar i esperonar. El 1867, amb uns joves amics lletraferits, funda l'«Esbart de Vic», grup que fa reunions literàries, a la manera dels felibres provençals, en una font –anomenada poèticament del Desmai, per l'arbre que hi havia– prop de Can Tona, on residia Verdaguer.

El 24 de setembre de 1870 va ser ordenat sacerdot i uns mesos més tard destinat com a vicari a la petita parròquia de Vinyoles d'Orís, a una dotzena de quilòmetres de Vic. Dedicat de ple a les activitats sacerdotals, va lliurar-se també a la literatura en una triple direcció: poesia devota de caire popular, poesia mística i continuació del poema èpic atlàntic que havia començat uns anys abans. Aviat se li manifesta una estranya malaltia que li produïa unes fortíssimes cefalàlgies i que l'obliga el 1873 a deixar el servei parroquial tot cercant remei per als seus mals. Uns mals que també devien incloure el fet de trobar-se allunyat dels centres de la vida literària i dels seus amics –la majoria residents a Barcelona– i la necessitat de trobar un futur que no passés per una parròquia rural. Part de 1873 i el 1874 els passa a Barcelona consultant metges i vivint de manera molt precària. Gràcies als seus amics aconsegueix la feina de capellà de vaixell de la Companyia Transatlàntica. S'embarca a finals de 1874 i

durant dos anys realitza nou viatges de la península a Cuba i Puerto Rico. En aquest període recobra la salut, acaba pràcticament *L'Atlàntida* i entra en contacte amb la família López, propietària de la Companyia Transatlàntica i la primera fortuna d'Espanya en aquell moment. Protegit per Antonio López, primer marquès de Comillas, esdevé el seu capellà familiar. Així Verdaguer aconsegueix d'establir-se a Barcelona i de solucionar la seva situació com a eclesiàstic i com a escriptor.

El 1877 *L'Atlàntida* és premiada als Jocs Florals de Barcelona i obté un ampli ressò nacional i internacional. Verdaguer es consolida així com la gran figura de la Renaixença. Gràcies al mecenatge dels marquesos de Comillas pot dedicar-se plenament a la tasca literària. A més, realitza, normalment acompanyant els seus protectors, viatges per la península, pel centre i nord d'Europa, per la costa del Magrib, per les Balears, per Itàlia i per Terra Santa. Als estius gaudeix de llargs períodes de vacances que aprofita per conèixer a fons la geografia catalana i, molt especialment, la serralada pirinenca, que recorre d'un extrem a l'altre. El període de 1877 a 1889 és el més productiu de la seva carrera: *Idil·lis i cants místics* (1879), *Llegenda de Montserrat* (1880), *Canigó* (1885), *Pàtria* (1888), *Dietari d'un pelegrí a Terra Santa* (1889), etc. Verdaguer, que ha assolit un enorme prestigi, participa ara en nombroses empreses religioses, patriòtiques i literàries. Així, col·labora amb diversos sectors eclesiàstics en la gran tasca en què l'Església d'aleshores es troba immersa: la de recuperar part del prestigi perdut i la de recristianització del poble. Alhora, participa en les activitats catalanistes en auge, sense entrar, però, directament en política. Tot i l'ambient en què vivia, el poeta no es va deixar portar mai per ambicions econòmiques, de poder o d'ostentació social, i fins va renunciar a una canongia i a una capellania reial.

Cap a 1886, arran d'un viatge a Palestina, Verdaguer va començar a sofrir una crisi interior que es va manifestar en un canvi de vida que el va portar a mig abandonar l'activitat literària i a dedicar-se a la recerca d'un camí de santificació. Intensifica l'oració, el dejuni, la confessió i l'almoïna. Precisament, com a capellà domèstic del marquès de Comillas, una de les seves obligacions era repartir les caritats del senyor i quan aquestes no arribaven per satisfer les múltiples necessitats que veia, les completava de la seva butxaca. Va posar-se en contacte amb una mena de secta que afirmava que rebia revelacions sobrenaturals i que practicava els exorcismes sense autorització eclesiàstica. Verdaguer va quedar completament seduït per aquest grup i va adoptar una sèrie d'actituds que va provocar el disgust del seu mecenes, Claudi López, segon marquès de Comillas. Aquest, que ja no podia tolerar la situació en què les pràctiques poc ortodoxes de Verdaguer el col·locaven, l'any 1893, d'acord amb els bisbes de Barcelona i de Vic, va aconseguir allunyar el poeta de la ciutat comtal amb l'excusa que li convenia una temporada de repòs.

El bisbe Morgades de Vic, de qui depenia jurídicament Verdaguer, el va instal·lar al santuari de La Gleba, a vuit quilòmetres de la capital vigatana. Aquí reprèn en part les activitats literàries. A poc a poc s'adona que ha perdut el favor del marquès i que el bisbe de Vic no l'autoritza a deixar la residència al santuari. Verdaguer, mentrestant, havia quedat sense recursos econòmics i no podia subvenir les despeses financeres dels crèdits que havia demanat per comprar una finca a Vallcarca, aleshores als afores de Barcelona, anomenada Els Penitents, on actuava el seu grup d'amics exorcistes, amb els quals no havia perdut el contacte.

El bisbe i el marquès intenten, per via de l'ofec econòmic, que Verdaguer canviï d'actitud, però aquest, després de dos anys de desterrament a La Gleba, desobeeix el seu superior i s'instal·la a Barcelona, a casa de Deseada Martínez, vídua Duran, una filla de la qual, **Empar** (?), tenia revelacions. Aquesta família, a qui el poeta havia protegit uns anys abans, va augmentar encara els seus problemes. La reacció del bisbe Morgades va ser contundent: la suspensió a *divinis* i, doncs, la prohibició de celebrar missa.

La resposta de Verdaguer va consistir en la publicació a la premsa –ho va haver de fer en la d'esquerres i anticatalanista– de dues sèries d'articles, *Un sacerdot calumniat* (1895) i *Un sacerdot perseguit* (1897), aplegats després amb el títol *En defensa pròpia*, en què conta la seva versió dels fets, denuncia la persecució de què era objecte i dona el nom d'aquells a qui en considerava culpables: el bisbe Morgades, el marquès de Comillas, el canonge Jaume Collell –fins aleshores el seu amic més íntim–, els jesuïtes i alguns dels seus familiars, en especial el polític Narcís Verdaguer i Callís. L'escàndol que es va desfermar era molt considerable i va obtenir un gran ressò nacional i internacional. L'opinió pública es va dividir en dos bàndols: els partidaris del poeta i els seus detractors. Va ser tractat públicament de boig, i la seva integritat moral, a causa de la seva convivència amb la família Duran, posada en qüestió. La majoria dels seus amics sacerdots i bona part del catalanisme literari el van abandonar: Verdaguer va quedar reduït a la misèria econòmica i va ser marginat de la vida literària, social i eclesiàstica.

El conflicte amb el bisbe, tot i les nombroses gestions fetes des de molts sectors, no es va resoldre fàcilment. Verdaguer, home d'una fe robusta, convençut que de res no era culpable i que era perseguit injustament, no volia sotmetre's al bisbe. Aquest, que d'altra banda va tenir un paper destacat dins l'Església catalana i dins el catalanisme conservador, volia la submissió completa de l'escriptor i no cedia. Finalment, el conflicte es va resoldre a Madrid, gràcies sobretot a la intervenció dels pares agustins d'El Escorial, que van aconseguir, a finals de 1897, una reconciliació pactada sense vencedors ni vençuts: Verdaguer signava un document, que es va publicar, en què reconeixia l'autoritat de Morgades, i es disculpava del mal que hagués pogut fer a l'Església; el bisbe, al seu torn, li retornava el permís per dir missa i acceptava que el poeta passés a dependre de la jurisdicció del bisbe de Barcelona.

Una vegada rehabilitat, Verdaguer va ser destinat a l'església de Betlem, a La Rambla, davant, irònicament, del Palau Moja, residència dels marquesos de Comillas, els quals, però, ara vivien pràcticament sempre a Madrid. El sou com a capellà era, tanmateix, tan migrat que no li arribava per cobrir ni una petita part de les seves necessitats –l'època del conflicte li havia produït molts deutes, tenia processos judicials en marxa i fins i tot li havien embargat els drets d'autor– i l'havia de completar acompanyant enterraments i amb altres serveis eclesiàstics extraordinaris. Va reprendre amb nou vigor les activitats literàries –va escriure diversos llibres, alguns dels quals van quedar inèdits– i periodístiques –va dirigir tres revistes– i va fer una certa vida social –va ser president de diversos certàmens literaris, per exemple. Però no va aconseguir recuperar del tot ni les amistats anteriors ni el paper rellevant que havia tingut dins la literatura catalana. Va prendre contacte, ara sobretot, amb grups d'escriptors joves, especialment amb els modernistes, que veien en ell la figura de l'artista incomprès i maltractat per la societat burgesa (Santiago Rusiñol s'hi va inspirar per escriure el drama *El místic*, 1904, com uns anys abans, segons sembla, s'hi havia inspirat Benito Pérez Galdós en l'obra *Nazarín*).

Prematurament envellit a causa de les penalitats passades i amb la salut molt malmesa, el mes de març de 1902 va caure molt malalt, sembla que de tuberculosi, i va ser traslladat a Vil·la Joana, a Vallvidrera, on va morir el 10 de juny. Encara les darreres setmanes de vida les va haver de passar angoixat per les intrigues dels grups que l'envoltaven a l'espera de ser-ne els hereus materials i espirituals. Va rebre sepultura al cementiri de Montjuïc, després d'un enterrament al qual van assistir unes tres-centes mil persones –el més multitudinari que mai hi ha hagut a Barcelona–, que reconeixien així el seu paper de poeta nacional i la seva immensa popularitat.

Ramon Pinyol i Torrents

(Pròleg a *Jacint Verdaguer: poesia i prosa*. Barcelona: Pirène, 1995.

Text cedit per la Biblioteca de la Universitat de Vic, per a més informació visiteu: www.uvic.cat/biblioteca)

Lluís Soler

Dramaturg i intèrpret

Teatre: *Luces de Bohemia* de Valle Inclán. Dir. Oriol Broggi. Biblioteca de Catalunya. Grec 2011; *El misantrop* de Molière. Dir. Georges Lavaudant. TNC Sala Gran. 2011; *Nit de Reis* de Shakespeare. Dir. Josep Maria Mestres. TNC Sala Gran. 2010; *L'Odissea* d'Homer. Temporada Alta. 2009; *Àlícia, un viatge al país de les meravelles*. Dir. Carlota Subirós. Teatre Lliure. 2009; *...ens hi ha portat la paraula*. Vinyoli. Dir. Antonio Calvo. Grec 2009; *L'habitació de Verònica* d'Ira Levin. Dir. Héctor Claramunt. Club Capitol. 2009; *L'inspector* de Nikolai Gógol. Dir. Sergi Belbel. TNC Sala Gran. 2009; *Sonata a Kreutzer* de Quim Lecina. Dir. Quim Lecina. Teatre Romea. 2008; *L'home de la flor a la boca* de Pirandello. Dir. Carlota Subirós. Biblioteca de Catalunya. 2008. Premi de la Crítica de Barcelona d'interpretació masculina; *A la Toscana* de Sergi Belbel. Dir. Sergi Belbel. TNC Sala Petita. 2007; *Nausica* de Joan Maragall. Dir. Hermann. Grec 2006; *El comte Arnau* de Joan de Sagarra. Dir. Antonio Calvo. Grec 2005; *Maria Rosa* d'Àngel Guimerà. Dir. Àngel Alonso. TNC. 2004; *Primera plana* de Ben Hecht i Charles MacArthur. Dir. Sergi Belbel. TNC. 2003; *El mètode Grönholm* de Jordi Galceran. Dir. Sergi Belbel. TNC 2003, i durant tres temporades al Teatre Poliorama i en gira; *Liliom* de Ferenc Molnar. Dir. Carlota Subirós. 2003; *Dissabte, diumenge i dilluns* d'Eduardo De Filippo. Dir. Sergi Belbel. 2002; *Moll oest* de B. M. Koltès. Dir. Sergi Belbel. 2002; *Enric IV* de Luigi Pirandello. Dir. Oriol Broggi. 2001; *La dona incompleta* de David Plana. Dir. Sergi Belbel. 2001; *Suite* de Carles Batlle. Dir. Toni Casares. 2001; *Tartuf* de Molière. Dir. Oriol Broggi. 2000; *La comèdia dels errors* de W. Shakespeare. Dir. Helena Pimenta. 2000; *L'estiu de Carlo Goldoni*. Dir. Sergi Belbel. 1999; *Amadeus* de Peter Shaffer. Dir. Àngel Alonso. 1998; *Morir* de Sergi Belbel. Dir. Sergi Belbel. 1998; *Dos bessons venecians* de Carlo Goldoni. Dir. Toni Cafiero. 1998; *El silenci és or* d'Apel·les Mestres. Dir. Frederic Roda. 1997; *El rapte del serrall* de W. Mozart. Dir. Mario Gas. 1997; *Tot el que miro m'exalta...* de Joan Vinyoli. Dir. Lluís Soler. 1997; *Testament* de Josep M. Benet i Jornet. Dir. Sergi Belbel. 1997; *Pesombra* de Joan Salvat-Papasseit. Dir. Magda Puyo. 1997; *L'avar* de Molière. Dir. Sergi Belbel. 1996; *... i un clavell al trau* de Josep M. de Sagarra. Dir. Lluís Soler. 1996; *La festa del blat* d'Àngel Guimerà. Dir. Joan Castells. 1995; *Tartuf* de Molière. Dir. Xavier Boada. 1995; *Arsènic i puntes de coixí* de Joseph Kesselring. Dir. Anna Lizaran. 1995; *El mercader de Venècia* de W. Shakespeare. Dir. Sergi Belbel. 1994; *Otel·lo* de W. Shakespeare. Dir. Mario Gas. 1994; *Biografia* de Francesc Pereira. Dir. Jordi Mesalles. 1994; *Dos tristes tigres* de José Sanchís Sinisterra. Dir. Roger Walkowiak. 1993; *Mr. Barnett* de Jean Anouilh. Dir. Joan Anguera. 1993; *Un dia* de Mercè Rodoreda. Dir. Calixto Bieito. 1993; *La guàrdia blanca* de Mijail Bulgàkov. Dir. Pavel Khomsky. 1993; *El bressol* de Jesús de F. Soler "Pitarra". Dir. Frederic Roda. 1992; *Civilitzats tanmateix* de Carles Soldevila. Dir. Francesc Nello. 1992; *El desengany* de Francesc Fontanella. Dir. Domènec Reixach. 1992; *Sota un vel d'estrelles* de Manuel Puig. Dir. Jordi Mesalles. 1991; *La vida perdurable* de Narcís Comadira. Dir. Boris Rotenstein. 1991; *Somni d'una nit d'estiu* de W. Shakespeare. Dir. Calixto Bieito. 1991; *Desig* de Josep M. Benet i Jornet. Dir. Sergi Belbel. 1991.

Cinema: *11-11-11*. Dir. Darren Lynn Bousman; *El hombre de las mariposas*. Dir. Maxi Valero; *Caracremada*. Dir. Lluís Galter; *Ens veiem demà*. Dir. Xavier Berraondo; *Bienvenido a Farewell Gutman*. Dir. Xavi Puebla (nominació als premis Gaudí 2008 al millor actor protagonista); *La ciudad de los prodigios*. Dir. Mario Camus; *Laia*. Dir. Jordi Frades; *El somni de Maureen*. Dir. Romà Guardiet.

Televisió: *La Ratjada*; *Zoo*; *El cor de la ciutat*; *Mar de fons*; *Psicoexpres*; *Comisario*; *Laberint d'ombres*; *Makinavaja*; *Secrets de família*; *La Lloï*; *Estació d'enllaç*; *Poble Nou*; *Arnau*; *Vostè mateix*.

Premis i mencions: Nominació Premis Gaudí Millor protagonista masculí per *Caracremada*. 2010; Nominació Premis Gaudí com a millor protagonista masculí per *Bienvenido a Farewell Goodman*. 2009; Premi d'Interpretació de la Crítica Teatral de Barcelona per *L'home de la flor a la boca*. 2008; Premi Butaca al millor actor de repartiment per *Dissabte, diumenge i dilluns*. 2002; Premi d'Interpretació de la Crítica Teatral de Barcelona per *...I un clavell vermell al trau i L'avar*. 1996; Premi Butaca al millor actor de teatre per *L'avar*. 1996; Premi Butaca al millor actor de teatre per *El mercader de Venècia*. 1995; Premi Revelació de la crítica teatral de Barcelona per *Fi de partida* i *El banc*. 1990.

Antonio Calvo

Direcció

Direcció: *Un fantasma a casa* de Noël Coward. Teatre Borrás. 2011; *Sensualitats*, de diversos autors. Sala Muntaner. 2011; *L'ós/El cant del cigne* de Txèkhov. Festival LOLA. 2010; *Party Line* de Marc Rosich. Tramateatre. 2010; *L'Odissea* d'Homer. Traducció de Carles Riba. Dramaturgia Marc Rosich. Festival Grec. 2010; *Vittoria* de Marc Rosich. Tramateatre. 2010; *Fum Fum Fum* de Paul Auster. Tramateatre. 2009; *Moren els contes* de Carles Mallol. Blauter Produccions. Teatre Tantarantana. 2009; *Ens hi ha portat la paraula* de Vinyoli. LaPerla29. Grec 2009; *Extremis* de William Mastrosimone. Produccions de Ferro. Teatre Principal de Palma. 2009; *El joc dels idiotes* de Marc Rosich. Focus. Teatre Condal. 2008; *No pesa el corazón de los veloces*. Erre que erre danza. TNC. Sala Petita. 2008; *N e N*, de Marc Rosich. Teatre obligatori. Sala Beckett. 2008; *Enfermo imaginario* de Marc Rosich i Pau Miró. Focus. Teatre Condal. 2008; 2008 *Un fill, un llibre, un arbre* de Jordi Silva. Projecte T6. TNC Sala Tallers. 2008; *Segones referències*. Festival LOLA Esparreguera. 2007; *Lluís Soler diu Shakespeare*. Festival Shakespeare de Santa Susanna. 2007; *La millor nit de la teva vida* de Jordi Silva. TNC i Sala Versus. Projecte T6. 2007; *Homer, Ilíada*, a partir del text d'Alessandro Baricco. Festival Grec 2006; *Amor de Don Perlimplín con Belisa en su jardín* de Federico García Lorca. Teatret. 2006; *Entre Meses Variados* de Marc Rosich. Teatre Lliure. 2006; 2005 *Enterrats o Les Roses Putrefactes*, de Víctor Álvaro. Lectura dramatitzada. Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya. 2005; *Comte Arnau* de Josep Maria de Sagarra. Biblioteca de Catalunya. 2004; *Bodas de Sangre* de Federico García Lorca. Teatre

Estudi. Institut del Teatre. 2004; *Refugiados*, de Sergi Pompermayer. Pozoblanco, Córdoba. 2002; *ReITaule*. Codirector de l'espectacle de dansa. Proposta multidisciplinària. Institut del Teatre, Barcelona. Celebració del dia Internacional del teatre. 2002; *La Gavina* de Txèkhov. Institut del Teatre, Barcelona. Tesina final de carrera. 2002; Director i membre fundador de la Cia. Provisional. *Yerm@* de García Lorca). Sala Riereta. 1998; *6 en 1*. Grup de teatre de la Facultat d'Agrònoms (ESAB), Barcelona. Textos de Quim Monzó, Sergi Belbel, Woody Allen, entre d'altres.

1992: Cofundador, director, actor de la Cia El Romano, Alcaracejos, Córdoba. Muntatges: Teatre al carrer (*S.O.S. Racismo, España Cañí, Radioactiva*), Teatre de García Lorca (*La casa de Bernarda Alba, Amor de Don Perlimplín con Belisa en su jardín. / La dama del Alba*), Alejandro Casona (*La castración*), Mario Fratti (*Feliz Aniversario*).

Ajudanties de direcció: *El mercader de Venècia* de Shakespeare. Dir. Rafel Duran. TNC Sala Gran. 2012; *Un Mes al camp* d'Ivan Turguénev. Dir. Josep María Mestres. TNC Sala Gran. 2011; *Agost* de Tracy Letts. Dir. Sergi Belbel. TNC Sala Gran. 2010; *Marburg* de Guillem Clua. Dir. Rafel Duran. TNC Sala Petita. 2010; *Tirant lo Blanc* de Joanot Martorell. Dir. Calixto Bieito. Focus. 2007; *Carnaval* de Jordi Galceran. Dir. Sergi Belbel. Focus. 2006; *El mètode Grönholm* de Jordi Galceran. Dir. Sergi Belbel. TNC. 2003; *Savannah Bay* de Margaritte Duras. Dir. Andrea Segura. Cia Col.lapse. Institut del Teatre. 2003; *Marató de lectures dramatitzades*. Dir. Andrea Segura. Sala Beckett. 2003; *La Psicosis de las 4:48* de Sarah Kane. Cia Col.lapse. Dir. Andrea Segura. Institut del Teatre. 2002; *Refugiats* de Sergi Pompermayer. Dir. David Plana. TNC Sala Tallers. 2002; *Beckettiana II* de Samuel Beckett. Dir. Luis Miguel Climent. Sala Beckett. 2002

Eduard Iniesta

Música original i intèrpret

1996: Enregistrament amb el grup Els ocults i Lluís Llach (CD); Enregistrament amb el grup Els impresentables (CD); Director musical de l'obra *El retaule del flautista* de J.Teixidor. Dir. J.Lluís Bozzo; Enregistrament spots televisius com Cervesa San Miguel, Olis Carbonell, Danone, Old el paso, Ediciones S.S., Chanson d'eau, Chanson d'air, fortuna, festina...; Enregistrament al llargmetratge *De qué se ríen las mujeres* (música de Joan Vives). Dir. J. Oristrell (CD); Director arranador The ritual Gospel Singers; Compositor i director musical *Como canta una ciudad de noviembre a Noviembre* de F.G. Lorca; Darreres composicions amb Carles Sabater; Direcció musical i arranjaments The ritual Gospel Singers.

1997: Direcció musical i arranjaments rembetiko grega amb el grup Vradiaki; Director musical, arranador i compositor del grup Lo poder del cant (CD); Direcció musical Kavafis amb Oriol Genís; Músic de l'obra *Els pirates* de Dagoll Dagom, Gilvert & Sullivan (CD); Enregistra la cançó "O curso da lua" per F.Bellmunt junt amb Névoa; Enregistrament al llargmetratge *Novios*. Dir. J. Oristrell.

1998: Interpretació a *La dolores* de Bretón junt amb P. Domingo i M. Bayo (CD); Enregistrament al disc *Fascinado* del grup Sidonie (CD).

2000: Mandolina amb l'orquestra del Gran Teatre del Liceu de Barcelona a *Romeo i Julieta* de Prokofiev amb Companyia Nacional de Dansa. Dir. Nacho Duato; Producció artística de *Sol de nit* del músic de jazz Cesc Miralta (CD). Direcció musical, arranjaments i composicions de *Fados i fades* de Névoa (CD).

2001: Concerts amb Sílvia Comas; Mandolinista amb l'orquestra del Gran Teatre del Liceu de Barcelona a *Sly* d'E.W. Ferrari amb J.Carreras (CD).

2002: Gira *Cançó d'home i dona* amb el grup L'ham de foc; Direcció musical, arranjaments i composicions de *Mar de fado* amb Névoa (CD); Enregistra *Cap al cel* amb M. Rossell (CD); Producció musical de *Carretera Austral* de Cesc Miralta quartet (CD); Enregistrament, director i compositor de *Clacksons* (CD).

2003: Enregistra *Marítim* amb M. Rossell (CD).

2004: Enregistrament de l'obra *Quatre de cors* en format de quartet de corda (CD); Enregistra *Nadal* amb M. Rossell (CD); Enregistra el primer disc en solitari, *Ómnibus* (CD); Enregistrament de *Branques* del grup Rel. (CD); Enregistrament de *Voce e passione* del tenor Jaume Aragall (CD); Arranjaments, producció i interpretació *Fado distraído* de Névoa (CD); Enregistrament al llargmetratge *El año del diluvio*, banda sonora de Carles Cases. Dir. Jaime Chávarri (CD); Interpreta instruments de corda al disc *Katà* de Miquel Gil; composició "I giren" per al disc *Katà* de Miquel Gil (CD); Inclusió cançó "I giren" a *The diaspora o rembetiko* (CD).

2005: Arranjaments, producció artística, direcció i interpretació de *Nacer, renacer* de Rosa Zaragoza (CD); Disc en solitari *Andròmines*, masterització als estudis Abbey Road de Londres (CD); Producció artística de *Sol de nit* del músic de jazz Cesc Miralta (CD); Premi de la crítica al millor disc català de l'any per *Andròmines*; Mandolinista a *La cançó de la terra* de Mahler amb l'OBC; Mandolinista amb l'orquestra del Liceu de Barcelona sota la direcció de S. Weigle; Enregistra *El misteri del Nil* amb J. Llompарт i D. Giró (DVD i CD).

2006: Mandolinista amb l'orquestra del Liceu a *Boulevard Solitude* de H. Henze; Tres arranjaments i interpretació al disc *Per al meu amic...*, homenatge Joan Manel Serrat (CD); Producció artística i arranjaments de *Vistes al mar* de M. Rossell junt amb M.Villavecchia (CD).

2007: Arranjament, producció, interpretació a *La danza del alma* de R. Zaragoza (CD); Arranjament, producció i interpretació de *Terra de jueus* de R. Zaragoza (CD); Enregistra *Clàssics* amb M. Rossell (CD);

2008: Direcció musical i interpretació al concert Marina Rossell al Liceu (DVD); Enregistra el disc en solitari *Secrets Guardats* (CD); Concert *Secrets Guardats* al Festival de Guitarra; Intèrpret en directe a l'espectacle coreogràfic *Jardí Tancat* de Maria del Mar Bonet i Nacho Duato; Músic del quartet de Maurici Villavecchia interpretant *Las Goyescas* de Granados.

2009: Arranjaments, direcció musical i interpretació a *Ma, me, mi...* Mozart (CD); Arranjament, direcció musical *Que feliç era mare*, homenatge L. Llach (CD); Compositor, director musical i intèrpret *Ens hi ha portat la paraula* de Joan Vinyoli, amb Lluís Soler. Dir. A. Calvo; Direcció musical i arranjaments de *Brel 30 anys* estrenat a L'Auditori de Barcelona; Participa amb un arranjament al disc

Raimon Al vent: 50 anys (CD); Compon i estrena l'obra *To taksidi tis Helenis*; Enregistra música de la sèrie *Via Augusta* amb música de X. Capellas; Enregistra la seva obra sobre Joan Vinyoli junt amb Núria Candela (CD).

2010: *Nítid* al Festival de Guitarra entre d'altres; Compositor, director musical i intèrpret de *L'Òdissea* d'Homer amb traducció de Carles. Dir. A. Calvo; Enregistra el disc en solitari, *Nítid* (CD); Enregistra l'obra *To taksidi tis Helenis* amb el cor Vivaldi (CD).

2011: Composició de la música *Mi alma en otra parte* pel Centro Dramatico Nacional de Madrid, representada durant dos mesos; Direcció de *Ma, me, mi...* *Mozart* per a l'Auditori Delibes de Valladolid on fa temporada. Enregistrament nou CD *Els set pecats*. Al primer mes assoleix la posició núm. 17 dins les llistes d'Europa publicades per la World Chart Music Europe per al disc *Els set pecats*; Composa la música per a l'espectacle *Sensualitats* amb l'actriu Mercè Sampietro. Temporada a la Sala Muntaner i Gira; Arranjaments i producció del nou disc de Marina Rossell sobre cançons del compositor i cantautor Geroges Moustaki; Arranjaments i producció del nou disc de Rosa Zaragoza *A la luz de la risa de las mujeres*; Premi al millor concert Barna Sants, atorgat per la crítica de Barcelona.

Sala Petita

Del 14 al 26 de desembre de 2011

Horaris:

De dimecres a divendres, 20 h; dissabte, 17 h i 21.30 h; diumenge, 18 h.

Funció escolar a les 17 h el 15 de desembre.

No hi ha funció el 24 de desembre. Els dies 25 de desembre (Nadal) i 26 de desembre (St. Esteve) la funció és a les 20 h.

Durada:

1 h 10 minuts (sense entreacte)

Preus:

10-26 €

Col·loqui: divendres 16 de desembre

Espectacle recomanat a partir de 14 anys

Més informació a:

www.tnc.cat

www.tnc.cat/revista-canigo

Segueix-nos a:

facebook

www.tnc.cat/facebook

You Tube

www.tnc.cat/youtube

twitter

www.tnc.cat/twitter

@teatrenacional

issuu

www.tnc.cat/issuu

Patrocinadors

Protectors

Benefactors

Empreses col·laboradores

